

Thuis in het Verpleeghuis

Waardigheid en trots op elke locatie

Coronatraining: Patyna gaat tweede coronagolf met VR te lijf

Met deze coronatraining maak je corona levensecht in je werk mee, zonder dat het je overkomen is. Dat gebeurt met virtual reality (VR). De Friese zorgorganisatie Patyna ontwikkelde in samenwerkingsverband de Virtual Reality-module voor de training COVID-19-COACH. Ontwerper David de Jong: 'VR stoomt de medewerker klaar voor de echte situatie.'

Met een VR-bril op word je tijdens de coronatraining ondergedompeld in een praktijksituatie. Zoals in een van de Covid-scènes: een oudere man komt binnen op de corona-afdeling. Hij is ziek en begrijpt niet precies wat hem allemaal overkomt. Als medewerker kan je hem die duidelijkheid niet meteen geven, want alles voltrekt zich heel snel. Plotseling krijgt de man het erg benauwd. Tegelijkertijd dringt zijn familie er bij je op aan dat ze bij hem willen zijn. Maar zij zijn onbeschermd. Wat doe je dan? Help je eerst de familie om beschermende kleding aan te trekken of blijf je bij de man die zo benauwd is? Het zijn stressvolle beslissingen die je in een seconde moet nemen.

'Ik probeerde zo snel mogelijk zuurstof bij hem aan te sluiten, al voordat de arts erbij was. Daarna heb ik aandacht aan de familie gegeven. Die VR-scène vond ik heel indrukwekkend om mee te maken.'

Deze op waarheid gebaseerde scène ondergaan deelnemers van de COVID-19-COACH-training tijdens het virtual reality-onderdeel van de training. Verpleegkundige Nynke Hempenius was een van de twintig medewerkers van Patyna die mee mocht doen aan deze training. Hoe handelde zij? 'Ik probeerde de man gerust te stellen. En zo snel mogelijk zuurstof bij hem aan te sluiten, al voordat de arts erbij was. Daarna heb ik aandacht aan de familie gegeven. Die VR-scène vond ik heel indrukwekkend om mee te maken.'

Coronatrainning COVID-19-COACH. Wat houdt deze in?

Enkele honderden Friese zorgmedewerkers volgden de tweedaagse COVID-19-COACH-training in september. De training is een initiatief van het Expertiseteam Corona Friesland. Hierin werken de Friese zorginstellingen, Zorgkantoor Friesland en GGD Fryslân samen. Theorie, richtlijnen en adviezen rondom Covid komen hierin aan bod. Onderdeel van de training is een VR-module. Die is ontwikkeld door het kennisnetwerk 'Anders werken in de zorg Fryslân'. De VR-module is te volgen via 2D (smartphone, tablet of laptop) en 3D (VR-bril). Lees meer over de [VR-toepassingen bij Patyna](#).

Coronatrainning is een veilige ervaring

Praktijksituaties kun je met collega's bespreken, maar virtual reality gaat een stap verder. Het maakt het mogelijk om een situatie die je nog niet kent op een veilige manier te ondergaan. Verpleegkundige Nynke: 'Zo'n bril opdoen is even wennen, maar daardoor beleef je de situatie wel echt'. In het voorjaar bleef haar locatie van 35 bewoners in Weidum coronavrij. Nu raast de tweede golf op veel meer plekken door het hele land. 'We vinden het allemaal spannend, zijn alert en saamhorig. Tot nu toe lukt het op Nij Dekama om virusvrij te blijven. Ook omdat we meteen testen bij verdenking en controle doen op wie er binnenkomt en uitgaat.'

Leren van reflectie

Tijdens de VR-module behaalde Nynke de helft van het aantal sterren dat je kon scoren. ‘Sommige situaties waren ook geen kwestie van goed of fout. En de setting – het handelen bij een bewoners thuis of binnen de muren van een zorginstelling – maakt verschil.’ Belangrijk zijn vooral de reflectie en uitwisseling met de trainers en collega’s, die na het zien van de korte film komt. Dat beaamt ook mede-ontwikkelaar van de module, David de Jong van Patyna: ‘Virtual reality is niet het doel en niet de oplossing, maar een middel. De kracht van VR zit hem in *blended learning*, dus de combinatie van de film, theorie en nabespreking.’

COVID-19-COACH was bedoeld als ‘train-de-trainer’-traject, zodat preventiemedewerkers hun opgedane kennis konden doorgeven aan collega’s binnen hun eigen organisatie. Nynke Hempenius was net op tijd met het organiseren van een bijeenkomst bij Patyna, om de theorie aan collega’s over te brengen en daarnaast haar collega-verpleegkundigen te instrueren. Maar de tweede golf diende zich sneller aan dan gedacht en bijeenkomsten gingen noodgedwongen in de ban. Ontwerper David de Jong onderzoekt nu de mogelijkheid om de training en VR-module als webinar aan te bieden. De twintig Patyna-medewerkers, zoals Nynke, worden dan ‘key users’ voor collega’s.

Coronatraining met Virtual Reality. Hoe maak je deze?

Voor een VR-module maak je een interactieve mini-film met meerdere scenario's. Door de VR-bril op te zetten zie je op een televisiescherm een praktijksituatie in beeld. Een VR-film maken begint met design thinking: je verdiepen in de medewerker, de cliënt, de setting en wat zij hebben meegemaakt. Door in hun schoenen te gaan staan, ontstaat er een script. Hierin worden de gekozen situatie en de verschillende keuzes van handelen verwerkt. Patyna neemt de film met professionele acteurs op. De beelden worden verwerkt in een game, waarin je met je handelen scores van 0 tot 5 sterren kunt behalen. In het geval van de Covid-module betekent dat: hoe meer sterren, des te minder besmettingen op een locatie.

Coronatraining met VR: goede investering

Als het aan Nynke Hempenius ligt, worden VR-leermodules een blijvertje binnen Patyna. 'Mensen in de zorg zijn vaak praktisch ingesteld. Ze leren het beste van praktijkvoorbeelden. Gebruik maken van beeld is een handige manier om dingen goed te onthouden. De voorbeelden moeten dan wel echt uit de praktijk komen.'

Ook David de Jong gelooft sterk in de meerwaarde van VR: 'Patyna loopt voorop in Europa met VR-trainingen in de zorg. Onze 1400 medewerkers hadden al VR-ervaring met ons rapportagesysteem. Ook deze covid-VR-module is een goede investering. GGD Friesland wil de module ook als nieuwe standaard voor besmettelijke luchtweginfecties gaan gebruiken. En GGD Nederland heeft ook interesse. Verder gaat NHL Stenden Hogeschool onderzoek doen naar VR in de zorg. Patyna heeft deze technologie opgenomen in haar strategische doelen voor de komende jaren. Zo kunnen we samen tot een mooie VR-bibliotheek in Nederland komen.'

Corona-ondersteuning vanuit Waardigheid en trots op locatie

Is jouw organisatie net als Patyna deelnemer van Waardigheid en trots op locatie? Dan kan je een beroep doen op corona-ondersteuning bij urgente corona-gerelateerde vraagstukken. De ondersteuning is gericht op vragen die gaan over het voorkómen van coronabesmettingen, het inspelen op de tweede golf of op vraagstukken die het gevolg zijn van de coronapandemie. Deskundige coaches staan klaar om te helpen. [Lees meer](#) of meld je aan.

Door Anja Klein

Meer weten

- Lees meer over de [VR-toepassingen bij Patyna](#).
  - Patyna koploper op het gebied van [zorgtechnologie](#).
  - Wil jij weten hoe je een tweede golf voorkomt? Meld je aan voor [corona-ondersteuning op maat](#).
  - Bekijk de [CoronaWegwijzer](#)
-

tags:

[Corona](#) (220), [Technologie](#) (118)

thema:

[Technologie](#) (173)